

Wsparcie procesów dotyczących dawstwa narządów i tkanek

– wyzwania i szanse

Rozpoczęcie realizacji projektu współfinansowanego ze środków Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Mając na uwadze problemy z pozyskiwaniem przez szpitale narządów i tkanek do przeszczepienia Minister Zdrowia podjął działania mające na celu poprawę jakości poprzez wprowadzenie jednolitego standardu dotyczącego dawstwa narządów i tkanek. Ministerstwo Zdrowia zaplanowało opracowanie i wdrożenie szpitalnego systemu jakości dawstwa narządów i tkanek, cykl szkoleniowy w zakresie jego standardów przewidziany dla personelu medycznego i kadry zarządzającej oraz wprowadzenie systemu akredytacji dla podmiotów leczniczych, które wdrożą powyższy system. Akredytacja ma na celu ujednoczenie organizacji podmiotu w zakresie dawstwa narządów i tkanek, co powinno przyczynić się do zwiększenia liczby przeszczepień w naszym kraju.

Stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności szpitalnych koordynatorów donacyjnych, koordynatorów wojewódzkich i centralnych to kluczowy element w procesie pozyskiwania dawców. Efektywne wdrażanie szpitalnego systemu jakości powinno się również przyczynić do promocji dawstwa w oddziałach szpitalnych.

Dotychczas zidentyfikowane potrzeby w obszarze dawstwa narządów i tkanek:

- potrzeba stałego podnoszenia wiedzy i umiejętności szpitalnych koordynatorów donacyjnych, wojewódzkich i centralnych;
- potrzeba skoordynowania przepływu informacji o potencjalnych dawcach znajdujących się na oddziałach intensywnej terapii i oddziałach udarowych;
- potrzeba skrócenia czasu potrzebnego do identyfikacji dawców przez szpitale;
- potrzeba ujednoczenia standardów jakościowych pracy koordynatorów donacyjnych;
- potrzeba wsparcia kadry zarządzającej w zakresie dawstwa.

W celu usprawnienia procesów dotyczących identyfikacji i kwalifikacji w III kwartale 2021 r. rozpoczęto realizację projektu finansowanego ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pn. *Wsparcie procesów dotyczących dawstwa narządów i tkanek poprzez opracowanie i wdrożenie szpitalnego systemu jakości dawstwa i standardów akredytacyjnych oraz wzmocnienie kompetencji szpitalnych koordynatorów dawstwa i kadry zarządzającej podmiotami leczniczymi.*

W projekcie unijnym o wartości 5,9 mln zł przedstawiono propozycje działań mających służyć poprawie obecnej sytuacji donacyjnej w Polsce. Głównym celem projektu jest zwiększenie liczby identyfikowanych i kwalifikowanych zmarłych dawców narządów i tkanek, w szczególności tkanek oka, m.in. w oddziałach intensywnej terapii i oddziałach udarowych na terenie całego kraju. Jednocześnie

celem projektu jest podniesienie wiedzy i umiejętności szpitalnych koordynatorów transplantacyjnych, a także kadry zarządzającej podmiotami leczniczymi.

W ramach ww. projektu PO WER realizowanego od 1 czerwca 2021 r. do 30 czerwca 2023 r. przewiduje się realizację następujących zadań:

- opracowanie, upowszechnienie i pilotaż standardów szpitalnego systemu jakości dawstwa narządów i tkanek;
- szkolenia i warsztaty prowadzone w ramach projektu mają na celu podniesienie kompetencji koordynatorów i kadry zarządzającej w podmiotach leczniczych objętych wsparciem niezbędnych do efektywnego zarządzania jakością w zakresie dawstwa narządów;
- przeszkolenie wizytatorów do oceny spełnienia standardów akredytacyjnych szpitalnego systemu jakości dawstwa narządów i tkanek.
- przeprowadzenie wizyt akredytacyjnych w jednostkach z potencjałem donacyjnym.

Główną intencją projektu jest zwiększenie liczby identyfikowanych i kwalifikowanych dawców narządów i tkanek oraz szkolenie kluczowej dla tych procesów kadry. Brak jednolitego systemu jakości w zakresie dawstwa narządów i tkanek niejednokrotnie jest przyczyną braku informacji o potencjalnym dawcy przebywającym w oddziale intensywnej terapii lub oddziale udarowym. Brak takiej informacji bezpośrednio wpływa na niewykorzystanie potencjału dawstwa podmiotu leczniczego, jak również ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne biorców i jakość materiału przeszczepowego. Brak szkoleń dla koordynatorów i nadmierne ich obciążenie powoduje również spadek potencjału jednostki leczniczej.

Opracowanie i wdrożenie szpitalnego systemu jakości dawstwa, wraz z opracowaniem standardów akredytacyjnych, jako działań pro jakościowych, przyczyni się do zwiększenia liczby podmiotów akredytowanych i zorientowanych na aktywność transplantacyjną.

KLUCZOWE REZULTATY PROJEKTU:

Projekt zakłada opracowanie i upowszechnienie standardów szpitalnego systemu jakości, tj. dobrych praktyk organizacyjnych w zakresie dawstwa narządów i tkanek, co najmniej wśród 50 podmiotów objętych wsparciem w czasie realizacji projektu. Opracowanie, upowszechnienie i wdrożenie (potwierdzone akredytacją) szpitalnego systemu jakości dawstwa jest ważnym narzędziem zwiększenia dostępności oraz uzyskiwania poprawy jakości świadczeń zdrowotnych, w tym w zakresie zwiększania skuteczności leczenia oraz ograniczania zdarzeń i reakcji niepożądanych.

W cyklu 7 szkoleń projekt umożliwi przeszkolenie ok. 350 koordynatorów donacyjnych i pracowników personelu medycznego oraz 25 kontrolerów akredytacyjnych. Po zakończeniu cyklu szkoleniowego i wdrożeniu systemu w podmiotach leczniczych, zaplanowano przeprowadzenie 50 wizyt akredytacyjnych. W ich wyniku min. 43 jednostki uzyskają akredytację.

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki opracowaniu kompleksowego i ujednoliconego standardu postępowania dla wszystkich podmiotów leczniczych, które mają zobiektywizowany potencjał donacyjny

oraz przekazaniu wiedzy i wykształceniu niezbędnych umiejętności w osobach odpowiedzialnych za jego wdrażanie. Osiągnięcie celu, jest kluczowe z punktu widzenia funkcjonowania systemu medycyny transplantacyjnej i bezpośrednio przyczyni się do zwiększenia dostępności do świadczeń ratujących życie, przez zwiększenie liczby dostępnych narządów do przeszczepienia.

Początkiem realizacji projektu będzie konferencja skierowana do szpitalnych koordynatorów donacyjnych, regionalnych i centralnych, a także do kadry zarządzającej podmiotami leczniczymi. Konferencję otworzy Sławomir Gadomski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia. Głównymi tematami będą:

- szpitalny system jakości dawstwa narządów i tkanek jako narzędzie zarządzania szpitalem – z perspektywy dyrektora szpitala z potencjałem donacyjnym,
- szpitalny system jakości dawstwa narządów i tkanek jako narzędzie pracy koordynatora transplantacyjnego - z perspektywy koordynatorów pełniących kluczowe role w kolejnych etapach procesu donacji i koordynacji

Konferencja będzie forum do dyskusji specjalistów, kierowników podmiotów leczniczych i koordynatorów transplantacyjnych, aby razem pochylić się nad problemem, zbyt małej liczby rzeczywistych dawców. Rozpocznie ona wspólny proces tworzenia zunifikowanego szpitalnego systemu jakości w zakresie dawstwa.

Konferencja w formule online odbędzie się dnia 10 września 2021 roku.

Szczegółowy program konferencji oraz [formularz rejestracyjny](#).

BENEFICJENT:

Beneficjentem projektu jest **Departament Oceny Inwestycji Ministerstwa Zdrowia**, który będzie go realizował we współpracy z Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnym ds. Transplantacji „Poltransplant”.